

Éves (minőségbiztosítási) értékelő jelentés

2011

I. A szakok és szakirányok minőségértékelésének összegzése

Teológia szak

Ószövetségi tanszék

A héber nyelvoktatás területén a korábban bevezetett korrepetálás egyre jobb eredményekkel jár, egyre inkább látható az, hogy az írásmagyarázat tanegységeknél a hallgatók többsége a bibliai szövegek fordításánál magabiztosan használja a nyelvtani ismereteket. Ettől az évtől kezdve az Ószövetségi írásmagyarázat 1 (módszertan) tanegység esetében viszonylag rövid perikópán történik a módszertani lépések ismertetése. Az utóbbi, elméleti rész a kontaktóráknak a korábbinál nagyobb részét teszik ki annak érdekében, hogy az exegetikai alapdolgozat megírásakor a hallgatók önállóan is képesek legyenek szemléltetni az általuk kiválasztott, szaktanár által jóváhagyott perikópán a különféle módszertani lépések alkalmazását.

Újszövetségi tanszék

A görög nyelvtanulás a másoddiplomásoknak sokkal egyszerűbben ment, mint az érettségi után állóknak. Idősebb koruk ellenére jobb eredményt értek el ezek a hallgatók, és ezt a korábban jól elsajátított magyar nyelvtani ismeretekkel tudom magyarázni. Az exegézis 2-ön az efezusi levelet magyaráztuk, amely mind nyelvtani, mind teológiai vonatkozásban megterhelte a hallgatókat. Ennek ellenére sikeresen vették a hallgatók az akadályokat. Az úsz-i bevezetést, valamint az úsz-i teológia elsősorban prelegáló tárgy, ennek ellenére interaktív módon tudtuk a kiszabott anyagot megtárgyalni.

Kiemelkedő eredménnyel és az eredmény mögött sok munkával zajlott a szakszöveg feldolgozás, amelyen a hallgatók által választott, Bultmann újszövetségi teológiáját olvastuk együtt. Az érdeklődés megléte garantálta a jó eredményt.

Egyháztörténeti tanszék

A szigorlati felkészültség továbbra is komoly hiányosságokat mutat, csupán 1 hallgató ért el közepes eredményt, a többieké elégtelen vagy elégséges volt. A félév második felében azonban a felkészülésben javulás volt tapasztalható, valamennyi vizsgázó sikeres szigorlatot tett. Más tanegységek esetében azonban még mindig születtek elégtelen eredmények. A vizsgára állásban ismét egy kis romlás következett be, ugyanis négy hallgató nem jelent meg a vizsgán.

Dogmatika, etika tanszék

A korábban tervezett változtatásokat elvégeztük, de ez csak részben hozta meg a várt eredményeket, mert a kurzusokat kevesen vették fel.

A tavaszi szemeszterben a tanszék filozófiai, eszmetörténeti, logikai, szociológiai kurzusait Dr. Zalatnay István docens távozása miatt nem tudtuk meghirdetni, ezért a kínálatunk szegényesebb volt. Azonban nagyobb hangsúly eshetett a ténylegesen rendszeres teológiai tárgyakra. A bioetikai szeminárium azonban népszerű volt, olyan etikai

határkérdésekkel foglalkozott, amelyek a tudomány haladásával keresztyén szempontok szerint is feldolgozandóak és erkölcsi értékek figyelembe vételével megválaszolándóak.

A tanegységek elvégzésével nem volt annyi probléma, mint az előző években, a kevesebb hallgatóra több figyelem jutott, s ez az eredményeken is meglátszott.

Gyakorlati teológia tanszék

Ebben az évben az őszi szemeszterben kísérleti jelleggel bevezetésre került a gyülekezeti gyakorlat azon hallgatók számára, akik a bevezető/alapozó képzési blokkot. Ennek a munkának az adminisztrálása részben az Intézet feladata volt. A hallgatói visszajelzések alapján többnyire pozitív értékelése volt ennek a gyakorlati blokknak. Fontos volt látni az év folyamán, hogy a kimeneteli követelmények teljesítése alapján a végzett hallgatók gyülekezeti munkába tudtak állni, ami nem minden esetben magától értetődő.

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szak

A katechéta – lelkipásztori (lp.) munkatárs szakon ebben az évben továbbra is két hallgató vett részt folyamatosan az előadásokon és a gyakorlatokon.

A szak hallgatói számára folyamatosan lehetőség van és volt arra, hogy a teológus-lelkészszakos hallgatókkal együtt hallgassák az előadásokat a teológiai modult illetően. Ebben az évben a teológus hallgatókkal együtt tudták felvenni és teljesíteni filozófia, a himnológia, és pszichológia tanegységeket. Valamint a szabadon választható tanegységeik terhére vehettek fel szemináriumokat is. Szabadon választott tanegység keretében készítették el dolgozatukat. A hallgatók a kis létszámuk ellenére is komolyan vették a feladatokat, a vizsgákat és teljesítették a tanulmányi kötelezettségeiket. Kétségtelen, hogy a létszámból adódóan az ezen a szakon a hallgatókkal való személyes kapcsolata az Intézmény oktatóinak jóval fontosabb. Ezzel segítve motiváltságukat és szakmai ismereteik elmélyítését.

II. Az oktatási és kutatási tevékenységről szóló két féléves beszámoló

Ószövetségi tanszék

2010/11, tavasz (Oktatók, meghirdetett tanegységek és az azokat felvett hallgatók száma)

Hamar Zoltán:

Hebraicum szigorlat (B001): 4
Héber nyelv 1 (B010a): 4
Héber nyelv 2 (B011a): 4
Héber nyelv 3 (B012): 4
Ószövetségi írásmagyarázat 1 (B015): 2
Ószövetségi írásmagyarázat 2 (B016): 1
Bibliaismeret 1 (B030): 2
Egyéb sémi nyelvek (SO01): 1
Ószövetségi szeminárium (TEO110): 1

Zsengellér József:

Exegetikai alapidolgozat (A001): 5
Szakdolgozat (A002): 2

Ószövetségi bevezetés szigorlat (B006): 1
Ószövetségi bevezetés 2 (B014a): 3
Ószövetségi írásmagyarázat 3 (B017): 4
Az ókori közel-kelet vallástörténete (B032): 2
Ószövetségi bibliai teológia (B035a): 2
Ószövetségi kortörténet (B037): 2
Tematikus ószövetségi bibliaismeret (B041): 6
Numeri exegézis (22-24) (B274): 3
Szakszöveg feldolgozás (B277): 1
Bevezetés a qumráni közösség irodalmába (SO03): 1
Haladó szövegolvasás 4 (Arámi/samaritánus szövegek) (SO07): 1
Bibliai földrajz (SO08): 1
Hermeneutika (SO10): 1

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a repetitorium ténylegesen elősegíti az alapvető morfológiai ismeretek rögzítését, s úgy látszik, hogy a hallgatók is tényleges segítségnek érzik és igénylik a korrepetálást; az eddigiek alapján sikeres lépésnek tűnt annak bevezetése. A szaktanár biztatására kislétszámú tanulócsoporthoz is kialakulnak, és segítenek egymásnak az otthoni írásbeli gyakorlójellegű feladatok elvégzésében.

A héber nyelvet kitűnően elsajátító hallgatók számára került meghirdetésre a Haladó szövegolvasás 4 tanegység, ahol arámi és samaritánus szövegek olvasása és fordítása történt. A hallgatói kéréseknek eleget téve a Bálám-perikópa exegetikai feldolgozására volt lehetőség szeminárium keretében. Az ilyen és ehhez hasonló szemináriumok azt mutatják, hogy a jövőben szükséges lesz átgondolni azt, hogyan lehet a tantervet úgy átalakítani, hogy a 3 írásmagyarázat tanegység helyett 4 felvétele legyen kötelező mind az Ó-, mind az Újszövetség tanszéken.

2011/2012, őszi (Oktatók, meghirdetett tanegységek, és az azokat felvett hallgatók száma)

Balla Ibolya:

Ószövetségi bevezetés szigorlat (B006): 1
Ószövetségi bevezetés 1 (B013a): 4
Ószövetségi írásmagyarázat 1, módszertannal (B015): 2
Ószövetségi írásmagyarázat 2 (B016): 5
Az ókori közel-kelet vallástörténete (B032): 7
Ószövetségi bibliai teológia (B035): 3
Ószövetségi kortörténet (B037): 2
Tematikus ószövetségi bibliaismeret (B041): 9
Szakfordítás 2 (angol) (L112): 2
Az ókori közel-kelet vallástörténete (SVT003): 1
Bevezetés az Ószövetségbe (SVT004): 1

Hamar Zoltán:

Hebraicum szigorlat (B001): 7
Héber nyelv 1 (B010a): 13
Héber nyelv 2 (B011a): 2
Héber nyelv 3 (B012): 5
Bibliaismeret (B030): 9

Bevezetés a samarítánus irodalomba (SO09): 2

Az ószövetségi tanegységek oktatását ebben a szemeszterben Dr. Zsengellér József távozása után két fő végezte a fenti megoszlás szerint. A B006 kódú tanegység (Ószövetségi bevezetés szigorlat) ezt a félévet követően megszűnik, s a következő szemesztertől csak az Ószövetségi bevezetés 1 és 2 tanegység marad az őszi ill. tavaszi félévben. Az Ószövetségi írásmagyarázat 1 oktatása a korábbiakhoz képest annyiban módosult, hogy a kontaktórák kb. 2/3-át az exegézis módszertani lépéseinek elméleti elsajátítása teszi ki, s a gyakorlati szemléltetés egy viszonylag rövid szövegen történik. A vizsga anyaga A) és B) tétel formájában a különféle módszertani lépések elméletéből és azoknak az adott szövegen történő szemléltetéséből áll. Az Ószövetségi írásmagyarázat 2 tanegység mindig a kései próféták könyveiből vett szöveg feldolgozását jelenti, ami a diákok aktív órai részvételével jár. A vizsga anyaga a szaktanár által összeállított, órán is részben ismertetett és a szemeszter végén a diákok rendelkezésére bocsátott jegyzet.

Bevezetésre került az ún. irányított szakfordítás, ami a diákokkal történő rendszeres konzultációkkal járt. Ez utóbbi célja a fordítási, szövegértési nehézségek megbeszélése, az élő nyelv gyakorlása és a teológiai nyelv hatékonyabb elsajátítása érdekében. Az Ószövetségi bibliai teológia ebben és a következő szemeszterben (2011/12, tavasz) még egy féléves tanegységként volt meghirdetve. Az elsajátítandó anyag mennyisége azonban indokoltá teszi a jövőben a tanegység két félévre osztását és a zárthelyi dolgozatok bevezetését. Az Ószövetségi bevezetés 1 és az Ókori közel-kelet vallástörténete tanegységek oktatása során – melyek esetében a félév során zárthelyi dolgozatot is írtak a diákok – kiderült, hogy a szóbeli kollokviumok eredményesebbek akkor, ha a hallgatók a félév során zárthelyi dolgozatot is írnak.

Hamar Zoltán e félévben heti 18 órában oktatott főként a két csoportra (héber 1 tanegységet felvevők ill. a héber 2 vagy héber 3 tanegységet felvevő hallgatók csoportjára) bontott gyakorlóórák (repetitorium) miatt, mivel a két csoport héber ismerete és igényei annyira eltérők voltak, hogy nem tűnt célszerűnek egy csoportban foglalkozni velük. A gyakorlóórák nem bizonyultak csodaszernek, de kétségkívül segítettek a nyelvtan nagy részét kitevő, mechanikusan kívülről megtanulandók elsajátításában: a héber 1-es csoport hallgatóinak több mint a fele sikeresen vizsgázott, igaz ritka kivétellel csak elégséges és közepes eredménnyel, a sikertelen hallgatók fele esetén a családi elfoglaltság és munkavégzési gondok érthetővé teszik a nem teljesíteni tudást. A hagyományoknak megfelelően a héber 2-es csoport sikeresen vette az akadályt elégséges és közepes eredményekkel, a héber 3-as pedig egészen kiváló eredménnyel.

Újszövetségi tanszék

2010/11, tavasz

A félévben a Biblikus Intézet Újszövetségi tanszéke által által megszervezett és megtartott kurzusok:

<i>kód</i>	<i>a kurzus címe</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
B020	Görög nyelv 1	Hanula Gergely [1200000020]	6
B022	Görög nyelv 3	Hanula Gergely [1200000020]	5
B023	Újszövetségi bevezetés	Vladár Gábor Dr [1200000013]	1
B023a	Újszövetségi bevezetés	Vladár Gábor Dr [1200000013]	3
B025	Újszövetségi írásmagyarázat 1	Hanula Gergely [1200000020]	2

B026	Újszövetségi írásmagyarázat 2	Vladár Gábor Dr [1200000013]	6
B027	Újszövetségi írásmagyarázat 3	Vladár Gábor Dr [1200000013]	3
B031	Bibliaismeret 2	Vladár Gábor Dr [1200000013]	5
B033	Újszövetségi bibliai teológia 1	Vladár Gábor Dr [1200000013]	1
B034	Újszövetségi bibliai teológia 2	Vladár Gábor Dr [1200000013]	7
B038	Újszövetségi kor- és vallástörténet	Vladár Gábor Dr [1200000013]	5
B042	Tematikus újszövetségi bibliaismeret	Hanula Gergely [1200000020]	9
B272	Újszövetségi exegézis (Efezusi levél)	Vladár Gábor Dr [1200000013]	2
B273	Újszövetségi exegézis (a magvető példázata)	Hanula Gergely [1200000020]	3
B275	Szakszöveg feldolgozása	Hanula Gergely [1200000020]	5
B276	Görög nyelvgyakorlat	Hanula Gergely [1200000020]	4
L137	Szakkfordítás 3 (angol)	Hanula Gergely [1200000020]	1
TEO011	Bibliai kortörténet	Vladár Gábor Dr [1200000013]	3
TEO111	Újszövetségi szeminárium	Hanula Gergely [1200000020]	1

Az intézet oktatói által tartott szigorlatok, szakdolgozati témavezetések:

<i>kód</i>	<i>a tárgy neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
A001	Exegetikai alapszolgozat	Zsengellér József Dr. [1200000017] Vladár Gábor Dr [1200000013]	5
A002	Szakkdolgozat 1	Zsengellér József Dr. [1200000017] Márkus Mihály Dr [1200000015] Kocsev Miklós Dr [1200000018] Szabó István Dr [1200000016] Vladár Gábor Dr [1200000013]	2
A003	Szakkdolgozat 2	Vladár Gábor Dr [1200000013]	5
B003	Graecum szigorlat	Hanula Gergely [1200000020]	7
B007	Újszövetségi bevezetés szigorlat	Vladár Gábor Dr [1200000013]	2

Dr. Vladár Gábor:

Dr. Hanula Gergely: A görög nyelvoktatásba belépők most alaposabb előzetes ismeretekkel kezdték meg tanulmányaikat, így többségük gond nélkül vette az akadályokat. A korábban kezdeteknek hirdetett gyakorlóóra is jó eredménnyel zárult, de választható jellegéből adódóan nem tudta feladatát betölteni, mert eleve azok választották, akik motiváltak a tárgy teljesítésében. Kiemelkedő eredménnyel és az eredmény mögött sok munkával zajlott a szakszöveg feldolgozása, amelyen a hallgatók által választott, Bultmann újszövetségi teológiáját olvastuk együtt. Az érdeklődés megléte garantálta a jó eredményt.

2011/12, ősz

A félévben a Bibliikus Intézet Újszövetségi tanszéke által megszervezett és megtartott kurzusok:

<i>kód</i>	<i>a kurzus címe</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
B020	Görög nyelv 1	Hanula Gergely [1200000020]	1

B021	Görög nyelv 2	Hanula Gergely [1200000020]	3
B022	Görög nyelv 3	Hanula Gergely [1200000020]	1
B023a	Újszövetségi bevezetés	Vladár Gábor Dr [1200000013]	3
B025	Újszövetségi írásmagyarázat 1	Vladár Gábor Dr [1200000013]	1
B026	Újszövetségi írásmagyarázat 2	Hanula Gergely [1200000020]	1
B027	Újszövetségi írásmagyarázat 3	Vladár Gábor Dr [1200000013]	6
B031	Bibliaismeret 2	Vladár Gábor Dr [1200000013]	1
B033	Újszövetségi bibliai teológia 1	Vladár Gábor Dr [1200000013]	4
B038	Újszövetségi kor- és vallástörténet	Vladár Gábor Dr [1200000013]	1
B040	Exegetikai módszertan	Vladár Gábor Dr [1200000013]	6
B042	Tematikus újszövetségi bibliaismeret	Hanula Gergely [1200000020]	8
É016	Retorika (klasszikus) 2	Hanula Gergely [1200000020]	1

Az intézet oktatói által tartott szigorlatok, szakdolgozati témavezetések:

<i>kód</i>	<i>a tárgy neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
A001	Exegetikai alapszigorlat	Vladár Gábor Dr [1200000013]	3
B003	Graecum szigorlat	Hanula Gergely [1200000020]	6
B003a	Graecum szigorlat	Hanula Gergely [1200000020]	1

Dr. Vladár Gábor: Minimális létszámmal tartottam a kötelező órákat.

Dr. Hanula Gergely: A kurzusok nagyobb részét egy-egy hallgató vette fel, ami a szokásos oktatási formát gyakorlatilag lehetetlenné tette. Szükséges volna valahogyan a kislétszámú hallgatóság feldarabolódását megszüntetni. A kreditrendszerből adódó választási szabadság ilyen létszám mellett nem tűnik életképesnek. A görög gyakorlóórákat Belcze Tímea tartotta a görög 2-es csoportnak, a vizsgaeredményekben azonban nem látszik tükröződni a többletgyakorlás hatása. A problémát a lemaradások bepótoltatása jelenti.

Egyháztörténeti tanszék

2010/2011, tavasz

A Tanszék által ebben a félévben a kötelező tárgyakon kívül szabadon választható tanegységek is meghirdetésre kerültek. Nem csupán a teológus szakon, hanem a katechéta szakon is voltak tanegységeink.

A kötelező tárgyak a teológus szakon az egyetemes egyháztörténet 4, egyházjog 1, vallásszociológia és az egyháztörténet szigorlat voltak. Az értelmiségi sávban pedig az újonnan kezdődnek kötelező tárgyként, a felsőbb éveseknek választhatóként a Művelődéstörténet 1 tanegység került meghirdetésre. A szigorlati felkészültség továbbra is komoly hiányosságokat mutat. A 3 szigorlatozóból 1 főnek elégtelen, további 1 főnek elégséges lett az érdemjegye, így csupán 1 hallgató ért el jobb (közepes) eredményt. További két elégtelen eredmény született, egyházjog 2 tanegységből két hallgatónak lett sikertelen a vizsgája, egy hallgató pedig ezen a kollokviumon nem jelent meg.

A szabadon választható tárgyak struktúrája ebben a szemeszterben elég jelentősen változott. A teológus szakon az értelmiségi sávban Magyar irodalomtörténet 3, ezen kívül a Fejezetek a Dunántúl egyháztörténetéből című tanegység került meghirdetésre. A specializációs tanegységekből Keresztyén művészettörténet 1 és a Gyülekezeti adminisztráció

került meghirdetésre. Összesen 14 dolgozat érkezett be a hallgatóktól. A Fejezetek a Dunántúl egyháztörténetéből című tanegységre egy hallgató nem adott be dolgozatot.

Kötelező tárgyként a katechéta szakon Egyetemes egyháztörténet, Magyar egyháztörténet 1 és Művelődéstörténet került meghirdetésre. Valamennyi vizsgázó sikeresen zárta a félévet. A szabadon választható tárgyak körében Egyháztörténeti szeminárium 1-2 került meghirdetésre. Összesen 2 dolgozat érkezett be.

A félévet a korábbi sokféle sikertelenség után viszonylag sikeres félévként értékeljük.

2011/12, ősz

A Tanszék által ebben a félévben a kötelező tárgyakon kívül szabadon választható tanegységek is meghirdetésre kerültek. Nem csupán a teológus szakon, hanem a katechéta szakon is voltak tanegységeink.

A kötelező tárgyak a teológus szakon a felekezetiismeret, az egyetemes egyháztörténet 1 és 4, magyar egyháztörténet 1-2, egyházjog 2, vallásszociológia és az egyháztörténet szigorlat voltak. Az értelmiségi sávban pedig a Művelődéstörténet 1 és a Proszeminárium 1 tanegység került meghirdetésre. A proszeminárium 1 órákon a gimnázium könyvtárában ismerkedtek a hallgatók a könyvtárhasználat tudományos módjával, a félév során pedig irodalomjegyzéket is össze kellett állítaniuk. A követelményeknek jól megfeleleltek. A szigorlati felkészültség javulónak mondható, valamennyi vizsgázó sikeres szigorlatot tett. A kollokviumokon további két elégtelen eredmény született, magyar egyháztörténet 1 és egyházjog 2 tanegységből egy-egy hallgatónak lett sikertelen a vizsgája. A vizsgára állásban ismét egy kis romlás következett be. Négy hallgató nem jelent meg a vizsgán, művelődéstörténet 1, egyetemes egyháztörténet 1, magyar egyháztörténet 1 és magyar egyháztörténet 2 kollokviumon egy-egy hallgató nem jött vizsgázni.

A szabadon választható tárgyak száma ebben a szemeszterben elég jelentősen csökkent. A teológus szakon a Fejezetek a Dunántúl egyháztörténetéből című tanegység került meghirdetésre. A specializációs tanegységekből pedig az Egyetemes teológiatörténet került meghirdetésre. Összesen 2 dolgozat érkezett be a hallgatóktól.

Kötelező tárgyként a katechéta szakon Művelődéstörténet került meghirdetésre. Valamennyi vizsgázó sikeresen zárta a félévet. A szabadon választható tárgyak körében Egyháztörténeti szeminárium 3 került meghirdetésre. Összesen 1 dolgozat érkezett be.

Ugyancsak a félév eseményei között kell megemlítenünk a Kálvin konferenciánkat, amelyet a Kálvin Kutatóintézet szervezett és tartott meg november 9-10-én. A konferencia nemzetközi volt, hiszen Kolozsvárról is érkezett előadónk és ökumenikus is volt, hiszen a Pázmány Péter Katolikus Egyetem egyik professzora is előadónk volt. Doktoranduszok, Akadémiánk tanárai és más ismert szakemberek tartottak előadásokat, beszámolókat. Fontos kapcsolódási pont ez a fenntartónkkal, a Dunántúli Egyházkerülettel is, hiszen Köntös László Püspök-helyettes tartott áhítatot, Dr. Huszár Pál Főgondnok, történész pedig előadást. Összefoglaló témánk Kálvin és a nevelés volt.

A félévet sikeres félévként értékeljük.

Dogmatika, etika tanszék

2010/11, tavasz

kód	név	oktatók	lét- szám
R016	Dogmatika 2	Ódor Balázs [1200000033]	2
TEO022	Hitvallásismeret	Ódor Balázs [1200000033]	2

R025a	Etika 2	Ódor Balázs [1200000033]	4
L135	Szakfordítás (angol, német, francia)	Ódor Balázs [1200000033]	6
R199	Ökumenikus dokumentumok egyházképe református szemmel	Ódor Balázs [1200000033]	7
R001	Rendszeres teológia szigorlat	Szabó István Dr [1200000016]	2
R011	Református szimbolika 2	Szabó István Dr [1200000016]	7
É020a	Filozófiatörténet 1	Zalatnay István Dr [1200000037]	1
É021	Filozófia- és eszmetörténet 2	Zalatnay István Dr [1200000037]	1
FIL041	Szociológia	Zalatnay István Dr [1200000037]	1
É001c	Logika és ismeretelmélet	Zalatnay István Dr [1200000037]	2
É021a	Filozófiatörténet 2	Zalatnay István Dr [1200000037]	4
R201	Augustinus szeminárium	Zalatnay István Dr [1200000037]	5
G020b	Bevezetés a keresztyén egyház istentiszteletébe 2	Zalatnay István Dr [1200000037]	6

A félév tapasztalatai és tanulságai:

A korábban tervezett változtatásokat elvégeztük, bár csak részben hozta meg a várt eredményeket, mert a kurzusokat kevesen vették fel. Népszerűnek mondható viszont a „Bevezetés a keresztyén egyház istentiszteletébe 2”, az óegyházi atyák szeminárium, amely Augustinus-szal foglalkozott, s ugyanez mondható el az ökumenikus mozgalom dokumentumainak egyházképével foglalkozó szemináriumról, illetőleg a szakfordításról is.

A tanegységek elvégzésével nem volt annyi probléma, mint az előző félévekben, a kevesebb hallgatóra több figyelem jutott, s ez az eredményeken is meglátszott.

2011/12, ősz

kód	név	oktatók	lét-szám
TEO021	Dogmatika	Ódor Balázs [1200000033]	1
TEO120	Dogmatika szeminárium1	Ódor Balázs [1200000033]	1
TEO123	Dolgozat	Ódor Balázs [1200000033]	1
L111	szakfordítás 2 (angol, francia, német)	Ódor Balázs [1200000033]	2
L138	Szakfordítás 3 (angol, német, francia)	Ódor Balázs [1200000033]	4
L103	Szakfordítás 1 (angol/német/francia)	Ódor Balázs [1200000033]	5
R015	Dogmatika 1	Ódor Balázs [1200000033]	6
R202	Bioetika szeminárium	Ódor Balázs [1200000033]	6
R022	Bevezetés a teológiába 1	Ódor Balázs [1200000033]	9
R041a	Hitvallásismeret	Ódor Balázs [1200000033]	9

R001a	Rendszeres teológia szigorlat	Szabó István Dr [1200000016]	1
R001	Rendszeres teológia szigorlat	Szabó István Dr [1200000016]	4
R010	Református szimbolika 1	Szabó István Dr [1200000016]	9

A félév tapasztalatai és tanulságai:

A tanszék filozófiai, eszmetörténeti, logikai, szociológiai kurzusait Dr. Zalatnay István docens távozása miatt nem tudtuk meghirdetni, ezért a kínálatunk szegényesebb volt. Azonban nagyobb hangsúly eshetett a ténylegesen rendszeres teológiai tárgyra. A szakfordítások népszerűsége megmaradt, 11 hallgató vállalkozott rá, hogy teológiai szakirodalomból fordítást készít, egy hallgató kivételével sikerült is teljesíteniük. A bioetikai szeminárium szintén népszerű volt, olyan etikai határkérdésekkel foglalkozott, amelyek a tudomány haladásával keresztyén szempontok szerint is feldolgozandók és erkölcsi értékek figyelembe vételével megválaszolandók.

A tanszék a szűkös lehetőségekhez mérten próbált meg működni abban a reményben, hogy a következő szemesztert már úgy kezdhjük el, hogy az alapozó és műveltségi tárgyaknak is megfelelő oktatója lesz.

Gyakorlati teológia tanszék

2010/11, tavasz

Az Intézet keretein belül oktatott tárgyak ebben a félévben (tanegységek nevei – oktatói – hallgatói létszám):

G074	Gyülekezeti gyakorlat 4	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	2
G001	Vizsgaistentisztelet	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	5
G070	Legációk	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	5
G053	Katechetika 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	6
G073	Gyülekezeti gyakorlat 3	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	6
G179	Konfliktusok - gyülekezet	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	6
G050	Valláslélektan	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	7
G019	Gyakorlati bibliamagyarázat 2	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	8
G072	Gyülekezeti gyakorlat 2	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	9
G071	Gyülekezeti gyakorlat 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	16
G020	Liturgika	Tislér Géza [1200000026] Kocsev Miklós Dr [1200000018]	3
G108	Egyházi ének 6	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	1
G040	Himnológia 1	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	4
G042a	Egyházi ének 2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	5
G043	Egyházi ének 3	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	5

Az Intézet keretein belül ebben a szemeszterben oktatói munkát ugyanazok a személyek végeztek, akik az előző félévben: Kocsev Miklós, Veres Györgyné Petrőcz Mária és Tislér Géza. Ebben a félévben – a hallgatói létszám összetétele miatt – nem indult homiletika elméleti és gyakorlati kurzus.

Külön szeminárium volt a ‘Konfliktusok – gyülekezet’ címen, amit én magam tartottam.

A fenti táblázatból látható továbbá, hogy ki, milyen tanegységet oktatott.

Ebben a félévben kísérleti jelleggel bevezetésre került a gyülekezeti gyakorlat azon hallgatók számára, akik a bevezető/alapozó képzési blokkot. Ennek a munkának az adminisztrálása részben az Intézet feladata volt.

A hallgatói visszajelzések alapján többnyire pozitív értékelése volt ennek a gyakorlati blokknak. A későbbiekben ennek a megtervezése és kivitelezése nagyon figyelmet és bizonyos finomításokat kíván – amit az Egyházkerület illetékeseivel együtt végzünk majd el.

Az oktatói visszajelzések alapján a félévi munkában fennakadás nem volt, a tervek szerint ment minden tanegység.

2011/12, ősz

Az Intézet keretein belül oktatott tárgyak ebben a félévben (tanegységek nevei – oktatói – hallgatói létszám):

G038	Bevezetés a missziológiába 2		1
G067a	Gyakornoki igehirdetés 2	Kocsev Miklós Dr.	1
G033	Gyülekezetépítés 2	Kocsev Miklós Dr.	2
G182	Az egyházi beszéd és protokoll	Huszár Pál [1200000042]	8
G073	Gyülekezeti gyakorlat 3	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	3
G074	Gyülekezeti gyakorlat 4	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	2
G075	Gyülekezeti gyakorlat 5	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	1
G076	Gyülekezeti gyakorlat 6	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	1
G183	Interkulturális bibliaolvasás	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	1
G032	Gyülekezetépítés 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	5
G181	Közösség - gyülekezet - lelkész az álmok és a valóság összefüggésében	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	5
G053	Katechetika 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	6
G034	Missziológia 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	7
G035	Missziológia 2	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	7
G051	Poimenika 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	7
G054	Katechetika 2	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	7
G067	Gyakornoki igehirdetés 2	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	7
G071	Gyülekezeti gyakorlat 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	7
G180	Valláspedagógia	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	7
G036	Diakónika	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	8
G052	Poimenika 2	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	8
G060	Gyakornoki gyülekezeti munka 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	8
G061	Gyakornoki hittanóra 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	8
G062	Gyakornoki igehirdetés 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	8

G063	Gyakornoki kazuális igehirdetés 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	8
G064	Gyakornoki konzultáció 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	8
G065	Gyakornoki gyülekezeti munka 2	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	8
G069	Gyakornoki konzultáció 2	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	8
G072	Gyülekezeti gyakorlat 2	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	10
G014a	Homiletika 1	Steinbach József [1200000024]	6
G040	Himnológia	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	4
G043	Egyházi ének 3	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	4
G041	Egyházi ének 1	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	10

Az Intézet keretein belül ebben a szemeszterben az oktatói munkát ugyanazok a személyek végezték, akik az előző félévben: Huszár Pál Dr., Kocsev Miklós, Steinbach József és Veres Györgyné Petrőcz Mária.

Huszár Pál főgondok vezetésével – mint óraadó – megtartásra került az ‘Az egyházi beszéd és protokoll’ tanegység.

Steinbach József püspök, óraadó tanár a ‘Homiletika elmélet’ tanegységet – a saját és a hallgatói lehetőségeket figyelembe véve, blokkosítva tartotta meg.

Ugyancsak külön szeminárium volt a ‘Gyülekezet...’ (G181) címen, amit én magam tartottam.

Ebben a félévben – a hallgatói összetételből fakadóan – a gyakorlati bibliamagyarázat tanegység nem lett megtartva.

Ebben a félévben kísérleti jelleggel bevezetésre került a gyülekezeti gyakorlat azon hallgatók számára, akik a bevezető/alapozó képzési blokkot. Ennek a munkának az adminisztrálása részben az Intézet feladata volt. Ebben a félévben ez már jobban és begyakorlottabban működött.

A hallgatói visszajelzések alapján többnyire pozitív értékelése volt ennek a másodszor megtartásra került gyakorlati blokknak. Az oktatói visszajelzések alapján a félévi munkában fennakadás nem volt, a tervek szerint ment minden tanegység. A tanegységek a mintatanterv féléves beosztásának megfelelően került megtartásra.

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szak

2010/11, tavasz

A tanszék keretein belül oktatott tárgyak ebben a félévben (tanegységek nevei – oktatói – hallgatói létszám):

SVT002	Lelkigondozás 2	Kocsev Miklós	1
TEO110	Ószövetségi szeminárium	Hamar Zoltán [1200000019]	1
TEO111	Újszövetségi szeminárium	Hanula Gergely [1200000020]	1
PED011	Pedagógia 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	1
FIL051	Művelődéstörténet	Márkus Mihály Dr [1200000015]	1
TEO031	Egyetemes egyháztörténet	Márkus Mihály Dr	1

		[1200000015]	
TEO032	Magyar egyháztörténet 1	Márkus Mihály Dr [1200000015]	2
TEO130	Egyháztörténeti szeminárium 1	Márkus Mihály Dr [1200000015]	1
TEO131	Egyháztörténeti szeminárium 2	Márkus Mihály Dr [1200000015]	1
TEO022	Hitvallásismeret	Ódor Balázs [1200000033]	2
É022a	Művelődéstörténet 1	Szabó Előd Dr. [1200000055]	7
TEO042	Himnológia	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	2
TEO044	Egyházi ének 2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	3
TEO011	Bibliai kortörténet	Vladár Gábor Dr [1200000013]	3
É020a	Filozófiatörténet 1	Zalatnay István Dr [1200000037]	1
É021	Filozófia- és eszmetörténet 2	Zalatnay István Dr [1200000037]	1
FIL041	Szociológia	Zalatnay István Dr [1200000037]	1

Az oktatói visszajelzések alapján a félévi munka különösebb probléma nélkül folyhatott, és megvalósult. A tanegységek felvétele estében a szak hallgatói rendszeresen éltek és éltek is a teológus-lelkész szakirányon felvehető tanegységekkel, saját tanulmányi előmenetelükre tekintettel.

A tanegységek a mintatanterv féléves beosztásának megfelelően került megtartásra.

2011/12, ősz

A tanszék keretein belül oktatott tárgyak ebben a félévben (tanegységek nevei – oktatói – hallgatói létszám):

É003a	Pszichológia	Egedi Cecília [1200000049]	1
É020a	Filozófiatörténet 1	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	1
É021a	Filozófiatörténet 2	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	1
É131	Pedagógia (neveléstudomány)		1
FIL051	Művelődéstörténet	Szabó Előd Dr. [1200000055]	1
TEO042	Himnológia	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	1
SVT003	Ókori vallástörténet	Balla Ibolya [1201100003]	1
SVT004	Bevezetés az Ószövetségbe	Balla Ibolya [1201100003]	1
HOG001	Gyülekezeti katechézis	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	1
HOG005	Hospitálás 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	1
TEO051	Keresztyén neveléstörténet 1	Kocsev Miklós Dr	1

		[1200000018]	
TEO061	Valláspedagógia 1	Kocsev Miklós Dr [1200000018]	2
TEO132	Egyháztörténeti szeminárium 3	Márkus Mihály Dr [1200000015]	1
TEO021	Dogmatika	Ódor Balázs [1200000033]	1
TEO120	Dogmatika szeminárium1	Ódor Balázs [1200000033]	1
TEO123	Dolgozat	Ódor Balázs [1200000033]	1
É022b	Művelődéstörténet 2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	5

Az oktatói visszajelzések alapján a félévi munka különösebb probléma nélkül folyhatott, és megvalósult. A tanegységek felvétele estében a szak hallgatói rendszeresen élhettek és éltek is a teológus-lelkész szakirányon felvehető tanegységekkel, saját tanulmányi előmenetelükre tekintettel.

A tanegységek a mintatanterv féléves beosztásának megfelelően került megtartásra.

III. Összefoglaló minőségértékelés *[az értékelés módszerei: a) becsült elégedettség b) eredménymutatók¹]*

1. Alaptevékenységek:

a) – a képzés

Ószövetségi tanszék

Az év során a tanszéken Dr. Zsengellér József tanszékvezető távozásával személyi változás következett be, tanegységeit Dr. Balla Ibolya vette át. A héber nyelvoktatás területén a korábban bevezetett korrepetálás egyre jobb eredményekkel kár, s meglátszik abban is, hogy az írásmagyarázat tanegységeknél a hallgatók többsége a bibliai szövegek fordításánál magabiztosan használja a nyelvtani ismereteket. Ettől az évtől kezdve az Ószövetségi írásmagyarázat 1 (módszertan) tanegység esetében viszonylag rövid perikópán történik a módszertani lépések ismertetése. Az utóbbi, elméleti rész a kontaktóráknak a korábbinál nagyobb részét teszik ki annak érdekében, hogy az exegetikai alapgolgozat megírásakor a hallgatók önállóan is képesek legyenek szemléltetni az általuk kiválasztott, szaktanár által jóváhagyott perikópán a különféle módszertani lépések alkalmazását.

Újszövetségi tanszék

A görög nyelvtanulás a másoddiplomásoknak sokkal egyszerűbben ment, mint az érettségi után állóknak. Idősebb koruk ellenére jobb eredményt értek el ezek a hallgatók, és ezt a korábban jól elsajátított magyar nyelvtani ismeretekkel tudom magyarázni.

A szakszövegek feldolgozásakor ismételten megfigyelhető volt, hogy az egyéb tárgyakkal összefüggésbe állítható szakaszok (jelen esetben az Efezusi levél) fokozott érdeklődést és magasabb munkaintenzitást generálnak a hallgatókban. Mindez jelzi a teológiai ismeretek integrálása iránti hallgatói igényt.

Kiemelkedő eredménnyel és az eredmény mögött sok munkával zajlott a szakszöveg feldolgozás, amelyen a hallgatók által választott, Bultmann újszövetségi teológiáját olvastuk együtt. Az érdeklődés meglátta a jó eredményt.

¹ Az adott szakra jelentkezett hallgatók száma, a beiratkozottakhoz képest a végzett hallgatók száma, a végzett hallgatók körében a munkanélküliség aránya, az oktatók fluktuációja stb.

Egyháztörténeti tanszék

A szigorlati felkészültség továbbra is komoly hiányosságokat mutat, csupán 1 hallgató ért el közepes eredményt, a többieké elégtelen vagy elégséges volt. A félév második felében azonban a felkészültségben javulás volt tapasztalható, valamennyi vizsgázó sikeres szigorlatot tett. Más tanegységek esetében azonban még mindig születtek elégtelen eredmények. A vizsgára állásban ismét egy kis romlás következett be, ugyanis négy hallgató nem jelent meg a vizsgán.

Dogmatika, etika tanszék

A korábban tervezett változtatásokat elvégeztük, bár csak részben hozta meg a várt eredményeket, mert a kurzusokat kevesen vették fel. Népszerűnek mondható viszont a „Bevezetés a keresztyén egyház istentiszteletébe 2”, az ógyházi atyák szeminárium, amely Augustinus-szal foglalkozott, s ugyanez mondható el az ökumenikus mozgalom dokumentumainak egyházképével foglalkozó szemináriumról, illetőleg a szakfordításról is.

A tavaszi szemeszterben a tanszék filozófiai, eszmetörténeti, logikai, szociológiai kurzusait Dr. Zalatnay István docens távozása miatt nem tudtuk meghirdetni, ezért a kínálatunk szegényesebb volt. Azonban nagyobb hangsúly eshetett a ténylegesen rendszeres teológiai tárgyakra. A szakfordítások népszerűsége megmaradt, 11 hallgató vállalkozott rá, hogy teológiai szakirodalomból fordítást készít, egy hallgató kivételével sikerült is teljesíteniük. A bioetikai szeminárium szintén népszerű volt, olyan etikai határkérdésekkel foglalkozott, amelyek a tudomány haladásával keresztyén szempontok szerint is feldolgozandóak és erkölcsi értékek figyelembe vételével megválaszolhatóak.

A tanegységek elvégzésével nem volt annyi probléma, mint az előző években, a kevesebb hallgatóra több figyelem jutott, s ez az eredményeken is meglátszott. A tanszék a szűkös lehetőségekhez mérten próbált meg működni abban a reményben, hogy a következő szemesztert már úgy kezdhjük el, hogy az alapozó és műveltségi tárgyakkal is megfelelő oktatója lesz.

Gyakorlati teológia tanszék

Ebben az évben az őszi szemeszterben kísérleti jelleggel bevezetésre került a gyülekezeti gyakorlat azon hallgatók számára, akik a bevezető/alapozó képzési blokkot. Ennek a munkának az adminisztrálása részben az Intézet feladata volt.

A hallgatói visszajelzések alapján többnyire pozitív értékelése volt ennek a gyakorlati blokknak. A későbbiekben ennek a megtervezése és kivitelezése nagyon figyelmet és bizonyos finomításokat kíván – amit az Egyházkerület illetékeseivel együtt végzünk majd el. Ez az elképzelés bizonyos mértékig segítette a hallgatók gyülekezet-ismeretének tárházát. Ugyanakkor – tekintettel a különböző szintű gyakorlati helyekre – a hallgatók egy része nem tudott mit kezdeni az adott helyzettel, ill. a gyakorlatvezetők sem. Ezért is fontos ennek a bevezetett tanegység jellegű hétének a további finomítása és a tartalmi részletek jobb kommunikálása. Kétségtelen azonban, hogy ez a bevezetésre került modul elősegíti az Intézmény (PRTA) és a református gyülekezetek kapcsolatait.

Kiemelésre érdemes két VI. éves hallgató Intézetben belüli tanulmányi munkája. Az egyik az Erdélyi Ref. Egyházkerületben, a másik a Szerbiai Református Keresztyén Egyház kereteiben végezte VI. éves gyülekezeti gyakorlatát. (Ez visszanyúl még a 2010/11. őszi félévbe is.)

Fontos volt látni az év folyamán, hogy a kimeneteli követelmények teljesítése alapján a végzett hallgatók gyülekezeti munkába tudtak állni, ami nem minden esetben magától értetődő.

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szak

A katechéta – lelkipásztori (lp.) munkatárs szakon ebben az évben továbbra is két hallgató vett részt folyamatosan az előadásokon és a gyakorlatokon.

A szak hallgatói számára folyamatosan lehetőség van és volt arra, hogy a teológus-lelkészszakos hallgatókkal együtt hallgassák az előadásokat a teológiai modulról. Ebben az évben a teológus hallgatókkal együtt tudták felvenni és teljesíteni filozófia, a himnológia, és pszichológia tanegységeket. Valamint a szabadon választható tanegységeik terhére vehettek fel szemináriumokat is. Szabadon választott tanegység keretében készítették el dolgozatukat. A hallgatók a kis létszámuk ellenére is komolyan vették a feladatokat, a vizsgákat és teljesítették a tanulmányi kötelezettségeiket. Kétségtelen, hogy a létszámból adódóan az ezen a szakon a hallgatókkal való személyes kapcsolata az Intézmény oktatóinak jóval fontosabb. Ezzel segítve motiváltságukat és szakmai ismereteik elmélyítését.

Számszerű adatok:

Teológia szakra beiratkozott hallgatók száma:

2010/11, 2. félév: ez az adat nekem nincs meg

2011/12, 1. félév: 42

Teológia szakon oklevelet szerzett hallgatók száma:

2011/12: 2 (pótvizsgázók az előző évi sikertelen szakzáróvizsga miatt).

Ebből elhelyezkedett:

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szakra beiratkozott hallgatók száma:

2010/11, 2. félév: ez nekem nincs meg

2011/12, 1. félév: 4+1

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szakon oklevelet szerzett hallgatók száma:

2011/12: 2

Ebből elhelyezkedett:

Köztársasági ösztöndíjas hallgatók száma:

2010 ősztől 2011 nyaráig: Belcze Tímea

2011 ősztől 2012 nyaráig: Belcze Tímea

Alkalmazottak:

2011. októberi adat szerint:

teljes munkaidős oktató: 11 (7 minősített)

kutató: 5

adminisztrációs/gazdasági munkatárs: 2

b) – a kutatás, kutatásfejlesztés

Ószövetségi tanszék

A Pentateuchos samaritánus szövegének kritikai kiadását célul kitűző – OTKA pályázat keretében – 2008-ban kezdett kutatás 2011-es eseményei a következők voltak:

A vezető kutató 2011. május 29. és június 19. között Hallében a német kutatócsoport vezetőjével közösen dolgozott az Ancient Texteditor legújabb változatán. Egyeztették a kérdéseket és a programkészítőjével egyeztették a felmerült technikai problémákat. Hajnal Piroska a London 2238 Manchester 1 és a London BL 1143 kéziratait digitalizálta, illetve a hallgatók által digitalizált szövegeket ellenőrizte. Az elmaradt ázsiai konferencia helyett a vezető kutató 2011. július 10-13. között Rewritten Bible after 50 years címen nemzetközi konferenciát szervezett Budapesten. Az előadók között Emmanuel Tov, a kutatás egyik izraeli szaktanácsadója, Eugene Ulrich, a holt-tengeri tekercsek kutatója és Stefan Schorch, a német kutatócsoport vezetője, illetve Zsengellér József is előadásokat tartott.

A projekttel összefüggésben megjelent művek:

1. *Samaria, Samaritans, Samaritans. Studies on Bible, History and Linguistics* (Studia Judaica 66. Studia Samaritana 6. szerk. Zsengellér J.), Berlin: de Gruyter 2011 (pp. xii + 323, ISBN 978-3-110-26804-1).
2. „An Elusive Samaritan Manuscript in Utrecht,” in Zsengellér J. ed., *Samaria, Samaritans, Samaritans. Studies on Bible, History and Linguistics*, Studia Samaritana 6, Berlin: de Gruyter 2011. 237-242.
3. “The Day of Atonement of the Samaritans,” in Hieke, T. – Nicklas, T. eds.: *The Day of Atonement: Its Interpretations in Early Jewish and Christian Traditions*, Themes in Biblical Narrative 15, Leiden: Brill 2011. 139-161.

Újszövetségi tanszék

A Protestáns Újfordítású Biblia újszövetségi része revíziójának keretében 2011/12-ben az Acta, a jánosi corpus (evangélium, levelek, apokalipszis), Júdás levele, a páli levelek (Korinthusi 1-2, Galata, Efézus, Filippi, Kolossé, Thesszalonikai 1-2, Timóteus 1-2, Titusz és Filemon), a péteri levelek, Jakab levele és a Zsidókhöz írt levél készült el.

Egyháztörténeti tanszék

Az év eseményei között kell megemlítenünk a Kálvin konferenciát, amelyet a Kálvin Kutatóintézet szervezett és tartott meg november 9-10-én. A konferencia nemzetközi volt, hiszen Kolozsvárról is érkezett előadónk és ökumenikus is volt, hiszen a Pázmány Péter Katolikus Egyetem egyik professzora is előadónk volt. Doktoranduszok, Akadémiánk tanárai és más ismert szakemberek tartottak előadásokat, beszámolókat. Fontos kapcsolódási pont ez a fenntartónkkal, a Dunántúli Egyházkerülettel is, hiszen Köntös László Püspök-helyettes tartott áhítatot, Dr. Huszár Pál Főgondnok, történész pedig előadást. Összefoglaló témánk Kálvin és a nevelés volt.

A résztvevők részletes listája:

Dr. Huszár Pál: A reformáció fogadtatása Magyarországon

drs. Magyar Balázs Dávid: "Krisztus legkiválóbb iskolája." - Betekintés Kálvin János társadalmi nevelésének rendszerébe és legfontosabb forrásaiba

drs. Ósz Előd: Új adatok a Genfi Káté 1695-ben megjelent magyar fordításáról

Dr. Szabó Előd: Kálvin első genfi kátéja

Dr. Fekete Csaba: Énekelte pedagógia Kálvinnál – Kálvin liturgiai adalékai a megújuló magyar liturgia fényében

Dr. Kránitz Mihály: Kálvin János személyének és tanításának katolikus aktualitása

drs. Orosz Adrienn: Pedagógus Kálvin

Dr. Márkus Mihály: Az iskola - az egyház veteményes kertje. A Genfi Akadémia alapítása

drs. Magyar Balázs Dávid: "*Isten nevének virágoznia kell nemzedékről-nemzedékre!*" - Kálvin és a genfi vallásos nevelés

2. kiegészítő, támogató tevékenységek

a) – gazdálkodás

A PRТА működése anyagi háttérének nyilvántartásáról, kezeléséről szakképzett, gazdag szakmai tapasztalattal rendelkező pénzügyi, gazdasági vezető foglalkoztatásával gondoskodik.

b) – személyzeti munka, foglalkozáspolitiká

A PRТА az oktatószemélyzeten kívül az adminisztrációs feladatok elvégzésére, a rektori hivatal irányítására hivatalvezetőt, a gazdasági, pénzügyi feladatok teljesítésére gazdasági igazgatót, az épület állagának megóvása, kisebb javítások elvégzésére karbantartót, az intézmény informatikai igényeinek kielégítésére külsős megbízott rendszergazdát és az épület, a kollégium, az oktatótermek tisztaságának és rendjének fenntartása érdekében takarítószemélyzetet foglalkoztat.

c) – könyvtári szolgáltatás

Továbbra is a hallgatók rendelkezésre áll a tanszéki könyvtárakon kívül a Pápai Református Gyűjtemények könyvtára és levéltára, ahol a könyvtár és levéltár alkalmazottai nyújtanak segítséget az egyéni kutatásban. A tanszéki könyvtárak, valamint az Intézmény által előfizetett tudományos folyóiratok köre folyamatos bővítés alatt áll.

d) – kollégium

A PRТА minden hallgatójának teljes körű kollégiumi ellátást biztosít. A női hallgatók szobái kis konyhával is fel vannak szerelve (hűtőgép, tűzhely, mosogató), de az épület minden szintjén, minden szárnyban közösen is használható konyhák állnak a kollégisták rendelkezésére. A Pápai Kollégium Gimnáziumának konyhájában napi három alkalommal meleg ételhez juthatnak a hallgatók kedvezményes áron. A ruhák tisztán tartását nagyteljesítményű mosógépek biztosítják. Minden kollégiumi szoba nagysebességű (12Mbit/s) szélessávú internetkapcsolattal rendelkezik, a kollégiumban a WiFi használata is lehetséges. A számítógépteremben a saját számítógéppel nem rendelkező hallgatók is tanulmányaikhoz szükséges alapvető informatikai szolgáltatásokhoz jutnak (világháló elérése, irodai programcsomag, böngésző, víruskereső használata stb.).

e) – igazgatási tevékenység – oktatásszervezés

f) – iratkezelés

Az adatok nyilvántartásáról, adatkezelésről, adatszolgáltatásról a SZMSZ-ben található szabályozásnak megfelelően a kreditátviteli kérelmeket, vizsgalapokat, ill. szigorlati űrlapokat a rektori hivatal Elektronikus Tanulmányi Nyilvántartóban és nyomtatott formában is tárol. Az intézményi iktató könyvet a rektori hivatal vezetője vezeti.

g) – adatvédelem

Elektronikus Tanulmányi Nyilvántartó (ETN) szofisztikált jogosultsági rendszere lehetővé teszi az oktatás adataihoz való hozzáférés finomhangolását. A rektori és gazdasági hivatal gépein tárolt adatokról, valamint az ETN adatairól, az intézet honlapjának tartalmáról rendszeres biztonsági mentés készül nemcsak az intézményen belüli, hanem külső adathordozóra is.

h) – baleset- és munkavédelem

A PRTA biztosította az intézmény egész területén minden dolgozójának és hallgatójának az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi-tárgyi feltételeit. Dohányozni csak az épületen kívül erre kijelölt dohányzóhelyen volt szabad. A szélsőséges időjárásból, természeti katasztrófából járó veszélyek feltárásáról a kollégiumban a nyári szünidő alatt is kiemelten gondoskodott. Az intézmény karbantartó személyzete elvégezte rendszeresen az időszakos biztonságtechnikai felülvizsgálatokat.

i) – tűzvédelem

Az előírásoknak megfelelően az oktatók és a kollégisták tűzvédelmi oktatásban részesültek; a tűzvédelmi szakemberek a törvényben előírt rendszerességgel átvizsgálták az épületben található minden tűzjelző készüléket. Az intézmény munkatársa hetente pénteken próbariasztás révén bizonyosodik meg arról, hogy a riasztások eljutnak a tűzoltóság központjába. A közösségi csatornákon, fórumokon (pl. a heti otthonóra) a kollégista hallgatók figyelmét a vezetés időről időre felhívja a legfontosabb tűzvédelmi szabályokra (pl. az egyes szobákban található tűzhelyekkel körültekintően bánjanak, a szobákban elektromos hőszugárzó használata tilos, a folyosókat teljes szélességükben szabadon kell hagyni).

j) – kártérítési és fegyelmi ügyek

A 2011-es évben kártérítési és fegyelmi ügy nem volt.

3. A közvetlen és közvetett partnerek² igényeinek kielégítése

- a hallgatókat (beleértve a továbbtanuló felnőtteket),
- az egyházi munkaadókat (gyülekezetek, egyházmegyék, egyházkerület),

A hallgatóknak a gyülekezeti gyakorlaton kívül – és még a VI. éves gyakorlat megkezdése előtt – lehetőségük van a gyülekezetekkel, az egyházmegyék és az egyházkerület képviselőivel való találkozásra és együttműködésre. Itt emelhető ki az évi három legáció alkalom, a teológus kiszállások, valamint konferenciák (pl. Közös az ügyünk, közös a felelősségünk - Dunántúli Református Polgármesterek I. Találkozója, 2011. május 21; Hit és Hívás - Dunántúli Református Orvosok II. Találkozója, 2011. okt. 1.

- a nemzetközi és hazai tudományos közösséget,

A PRTA minősített oktatói rendszeresen jelen vannak az évente augusztus utolsó hetében megtartott Doktorok Kollégiumán előadóként, valamint Vladár Gábor az újszövetségi szekció munkáját szervezi és irányítja. A PRTA oktatói a nyaranta megrendezett, a magyar nyelvű református teológiai intézmények oktatóinak szervezett Coetus tanulmányi munkájában előadásokkal részt vesznek. Ezen kívül kiemelhető a SOMEF (Südstmitteleuropäischer Fakultätentag) konferenciákon való aktív részvétel (2011-ben Budapesten került megrendezésre Das Erbe des Sozialismus und die gegenwärtigen Herausforderungen einer theologisch-verantworteten Wirtschaftsethik címmel). Az oktatók továbbra is részt vesznek bel- és külföldi konferenciákon.

---

² A hallgatók, oktatók és a hallgatót jövőben alkalmazó munkaadók (gyülekezetek, egyházi iskolák, intézmények).

– a belső partneri körben az oktató és nem oktató munkatársakat.

Az oktatók számára ingyenes ebédelési lehetőséget biztosít az intézmény a Pápai Református Kollégium Gimnáziumának konyháján; s az oktatóknak és a munkatársaknak ingyenes kollégiumi szobát, ill. az életvitelszerűen ottlakóknak kollégiumi lakást nyújt. A vidéken lakóknak a tömegközlekedés útiköltségét, valamint azzal egyenértékű benzinköltséget térít.

IV. intézkedési terv a hibák kiküszöbölésére, a minőség javítása, tökéletesítése érdekében

Teológus szak

Ószövetségi tanszék

Ahhoz, hogy az Ószövetségi írásmagyarázat tanegységek keretében végzett munka hatékony maradjon, az Ószövetségi írásmagyarázat módszertan továbbra is külön tanegységként teljesítendő. Ennek keretében viszonylag rövid perikópán, de annál alaposabban történik a módszertani lépések ismertetése. Ettől azt várjuk, hogy a későbbi exegézis tanegységeknél és az exegetikai alapszövegnél a hallgatók képesek legyenek demonstrálni az egyes módszertani lépések demonstrálását, akkor, amikor már terjedelmesebb szöveg elemzésére kerül sor. A módszertan tanegység jó eredményeket hoz így, de a jövőben érdemes lesz átgondolni azt, hogyan tudnak a hallgatók otthon is készülni a tanegységre, pl. a kötelezően kiadott szövegen kívül egyéb, néhány versből álló szövegen végzett önálló módszertani vizsgálódással.

Újszövetségi tanszék

A görög nyelv oktatása jelenlegi formájában kevés sikerélményt ad a hallgatóknak. A másoddiplomások kivételével kevés hallgató jut el olyan szintre, ahol már alkalmazásképes nyelvismeret birtokában az exegézisben vagy a bibliai teológiában valóban kamatozhatna a befektetett munka. Átgondolandó volna a nyelvi szoftverek alkalmazásának kérdése, azaz hogy ne a hallgatók számára nehezen elsajátítható passzív ismeretanyag alkossa a tananyag gerincét, hanem az elérhető segédanyagok használatára készítsük fel őket.

Egyháztörténeti tanszék

A szigorlati felkészültség javítása érdekében hosszabb távon érdemes lesz átgondolni az elsajátítandó anyag mennyiségét, és egyéb tanegységek esetében szükséges továbbra is megtartani azt a rendszert, hogy az órára rendszeresen nem járó hallgatóknak beugrót kell teljesíteniük. Egyéb módszerek megfontolása is sürgető a vizsgára állásban, felkészülésben való javulás érdekében.

Dogmatika, etika tanszék

A tanegységek elvégzésével nem volt annyi probléma, mint az előző években, a kevesebb hallgatóra több figyelem jutott, s ez az eredményeken is meglátszott. A tanszék a szűkös lehetőségekhez mértén próbált meg működni abban a reményben, hogy a következő szemesztert már úgy kezdhethetjük el, hogy az alapozó és műveltségi tárgyaknak is megfelelő oktatója lesz.

Gyakorlati teológia tanszék

Ebben az évben az őszi szemeszterben kísérleti jelleggel bevezetésre került a gyülekezeti gyakorlat azon hallgatók számára, akik a bevezető/alapozó képzési blokkot. Ennek a munkának az adminisztrálása részben az Intézet feladata volt.

A hallgatói visszajelzések alapján a gyülekezeti gyakorlatnak többnyire pozitív értékelése volt. A későbbiekben ennek a megtervezése és kivitelezése nagyon figyelmet és bizonyos finomításokat kíván, amit az Egyházkerület illetékeseivel szükséges elvégezni. Ugyanakkor – tekintettel a különböző szintű gyakorlati helyekre – a hallgatók egy része nem tudott mit kezdeni az adott helyzettel, ill. a gyakorlatvezetők sem. Ezért is fontos ennek a bevezetett tanegység jellegű hétének a további finomítása és a tartalmi részletek jobb kommunikálása. Kétségtelen azonban, hogy ez a bevezetésre került modul elősegíti az Intézmény (PRTA) és a református gyülekezetek kapcsolatait.

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szak

A katechéta – lelkipásztori (lp.) munkatárs szakon ebben az évben sem emelkedett a hallgatók száma, továbbra is megoldásra váró feladat a létszám emelése és a szak népszerűsítésének növelése.